

قطعه‌نامه کنفرانس عالی قضایی

کنفرانس عالی قضائی روز شنبه ۲۷ خرداد ماه ۱۳۵۱ بنام نامی و مبارک اعلیحضرت همایون محمدرضا پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران با حضور جناب آقای نخست‌وزیر و چند تن از آقایان وزراء و نمایندگان مجلس و قضات مرکز و رؤسای دادگستریهای استان و وکلای دادگستری و حقوقدانان گشایش یافت تا مسائل و مشکلات دادگستری و راههای حل و رفع آنها را مورد بحث و مذاکره قرار داده و درباره تحولاتیکه باید در دستگاه عدالت بوجود آید و همچنین روش آینده و مسیر و آهنگ پیشرفت دادگستری پیشنهادهای لازم را بنماید.

ریاست کنفرانس را جناب آقای میرمطهری رئیس دیوانعالی کشور و عضویت هیات رئیسه آنرا جنابان آقایان عبدالحسین علی‌آبادی دادستان کل و علی‌اصغر امین رئیس دادگاه عالی انتظامی قضات عهده‌دار بودند.

کنفرانس با بیانات جناب آقای نخست‌وزیر و سخنان جناب آقای صادق احمدی وزیر دادگستری آغاز بکار نمود.

اعضای کنفرانس در تمام مدت پنجروز که جلسات تشکیل میگردید و با الهام از فرمایشات خردمندانه شاهنشاه آریامهر درباره اهمیت عدالت قضائی و توجه به بیان جناب آقای نخست‌وزیر در آغاز کنفرانس که پیشرفت اقتصادی ایران را در رهن پیشرفت دادگستری اعلام داشتند و سخنان جناب آقای وزیر دادگستری که خطوط اصلی کنفرانس را معین کردند مسائل مختلف قضائی و اداری دادگستری را در کمیته‌های ششگانه مورد بررسی قرار دادند.

پیش از هر چیز اعضای کنفرانس باین حقیقت مطلق توجه داشتند که انقلاب تابناک شاه و ملت که در سرزمین شکوهمند ایران و مهد تمدن پرفروغ جهان در

بهمن ماه ۱۳۴۱ آغاز گردید اکنون پس از گذشت يك دهه شكوفان و بارور گردیده است.

این انقلاب که بیشك آیندگان از آن بعنوان یکی از بزرگترین رویدادهای تاریخ یاد خواهند کرد هدفها و مقاصدی بسیار عالی و انسانی و مقدس دارد. قضات و کارکنان قوه قضائیه که دوران پیش از انقلاب سفید را بخوبی بیاد دارند و بی‌عدالتیها و فواصل عمیق طبقاتی آن زمان را دیده و از نابرابری عملی افراد در مقابل قانون بیشتر رنج برده‌اند امروز بهتر نتایج انسانی انقلاب سفید را میشناسند و بهمین سبب از این موقعیت و فرصت استفاده نموده و صمیمانه‌ترین و پاکترین احساسات قلبی خود را مبنی بر سپاسگزاری خاضعانه بحضور مبارک اعلیحضرت همایون محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه آریامهر رهبر دادگستر ملت ایران تقدیم میدارند و از اینکه قوه قضائیه مأمور و مجری اصل نهم انقلاب و مبشر عدالت پهلوی شده است احساس غرور و مباهات میکنند.

اعضای کنفرانس پس از بررسی گزارشهای رؤسای دادگستریهای استان و مطالعه نتایج بررسیهای مختلف و بخصوص با توجه به تجربیات ممتد خود در امور قضائی و ملاحظه آمارها باین نتیجه رسیدند که کار دادگستری بلحاظ افزایش جمعیت و فعالیت اقتصادی و اصطکاک و برخورد منافع افراد با یکدیگر روز بروز بیشتر میشود بطوریکه طبق آمار رسمی در سال ۱۳۳۹ کل پرونده‌های وارده به محاکم دادگستری ۹۲۴،۴۴۱ بوده که تعداد ۹۱۸، ۸۳۹ پرونده آن رسیدگی و مختومه شده است.

ده سال بعد تعداد پرونده‌های وارده به مراجع دادگستری به ۱،۵۳۸،۷۶۸ افزایش پیدا کرده که از این تعداد و موجودی گذشته ۱،۵۵۹،۵۴۳ پرونده منتهی به رأی شده است.

مقایسه تعداد پرونده‌های وارده نشان میدهد که ظرف مدت دهسال پرونده‌های وارده به دادگستری در حدود ۶۰۰،۰۰۰ افزایش پیدا کرده است و ظرف همین مدت باوصف اینکه در تعداد قضات شاغل تفاوت محسوسی پیدا نشده باتلاش و کوشش صادقانه قضات و کارکنان دادگستری نتیجه کار به دو برابر افزایش یافته است.

تا زمانی که چاره قطعی و اساسی برای جلوگیری از وقوع جرم و اصلاح افراد جامعه و تربیت صحیح آنها یافت نشده دادگستری ناچار است در برابر سیل روزافزون پرونده‌ها و دعاوی و شکایات به تلاش خود بیفزاید.

در کمیته‌های ششگانه کنفرانس مسائل متنوع و مختلف مربوط به نواقص سازمانی و نیازمندیهای گوناگون دستگاه قضائی و مشکلات مربوط به قوانین بحث گردیده و پیشنهادات زیادی در کلیه مسائل مطروحه بعمل آمده است.

آنچه که اکنون بصورت قطعنامه اعلام میگردد اهم مسائلی است که عمومیت و کلیت دارد ولی پیشنهادات متعدد دیگر که مربوط به اصلاح آئین دادرسی

کیفری و مدنی و قوانین امور حسبی و مقررات مربوط با اجرای احکام و سایر قوانین و مقررات و مسائل مربوط به اصلاح روشهای اداری و اصول مدیریت و لزوم متناسب کردن تشکیلات با حجم کار و امور مربوط به رفاه قضات و کارکنان دستگاه قضائی و رفع مشکلات مربوط به انجام وظیفه صحیح آنها میباشد جداگانه تهیه شده که بصورت توصیه بوزارت دادگستری تقدیم میشود تا مورد توجه و امان نظر قرار گیرد.

هیأت رئیسه کنفرانس از جانب خود و از طرف قاطبه قضات دادگستری مراتب امتنان و سپاسگزاری خود را از حضور جناب آقای نخست وزیر در جلسه افتتاحیه کنفرانس و توجه مخصوص معظم له به اعتلای مقام قضا و قوه قضائیه اعلام میدارد. همچنین لازم میدانند که از حسن ظن و تلاش صادقانه و مجدانه جناب آقای صادق احمدی وزیر دادگستری در بهبود وضع کلی دادگستری و تأمین آسودگی خاطر قضات و کارکنان دستگاه عدالت و از اینکه موجبات تشکیل چنین کنفرانسی را فراهم نمودند تشکر نماید. کنفرانس امیدوار است که این کوشش، خدمتی مؤثر به دستگاه عدالت باشد و تشکیل کنفرانس عالی قضائی نقطه عطف و منشأ تحولی در دستگاه دادگستری بشود.

اینک بیاری خداوند متعال قطعنامه کنفرانس عالی قضائی را اعلام میدارد:

- ۱- با توجه به اهمیت مقام قضا و انتظار مردم از دستگاه عدالت، ضرورت دارد در موقع انتخاب قاضی علاوه بر رعایت شرایط و ضوابط قانونی فعلی تحقیقات دقیق تر در باره داوطلبان بعمل آید تا با توجه به محرومیت هائیکه قبول شغل دربر خواهد داشت آمادگی آنان برای تحمل کار دشوار قضاوت و قبول چنین مسئولیت سنگینی احراز گردد.

- ۲- سایر کارکنان دادگستری نیز باید متناسب با قضات آن باشند؛ و بنظر کنفرانس دقت بیشتر در انتخاب آنان از جهات اخلاقی و معنوی کمال اهمیت را دارد و صرف ضوابط علمی و داشتن مدارک تحصیلی و یا توفیق در آزمایشهای معلوماتی نباید ملاک استخدام در دادگستری باشد، چه آنکه کارکنان اداری دادگستری وظایف مهمی در دستگاه قضایی بعهده دارند.

در دوران آزمایش باید کارمندان دقیقاً از جهات اخلاقی تحت نظر قرار گیرند تا هر آینه انحرافی از تقوی از آنان مشهود افتد از ورود به خدمت دادگستری منع گردند.

- ۳- برای تأمین مقاصد مذکور در پیشنهادات ۱ و ۲ و نظارت کامل در پرورش و آموزش افراد چه برای تصدی مقامات قضائی و چه پستهای اداری مطابق نیازمندیهای دادگستری و با توجه باینکه موادی که در دانشکده های حقوق تدریس میشود از جهات عملی کافی برای انجام وظائف دادگستری نیست تشکیل يك دانشکده دادگستری که جامع تمام هدفها بوده و منظمأ تعداد کافی قاضی و کارمند برای سازمانهای قضائی تدارک نماید ضرورت داشته و پیشنهاد میشود.

تشکیل دانشکده دادگستری این امکان را خواهد داد که برنامه علمی و عملی متناسب با نیاز دادگستری تهیه گردیده و در تمام مدت که دانشجو در این دانشکده به تحصیل مشغول است عملاً در قسمتهای مختلف دادگستری کارآموزی خواهد کرد و بعلاوه دادگستری این فرصت را خواهد داشت که در جریان تحصیل از نظر اخلاقی و معنوی دانشجو را مورد مراقبت کامل قرار دهد و با توجه به نیازمندیهای خود افراد واجد صلاحیت را تربیت نماید.

۴- گرچه با تشکیل دانشکده دادگستری مشکلات مربوط به کمبود کادر اداری نیز مسلماً برطرف خواهد شد اما پیش از تشکیل این دانشکده که مسلماً مدتی طول خواهد کشید کمبودهای کادر اداری را نمیتوان نادیده گرفت زیرا این نقایص زیاد بوده و غالب پستهای اداری بخصوص در شهرستانها بلامتصدی است و هر سال با وجود سعی در استخدام عده جدید، بر تعداد پستهای خالی بلحاظ بازنشستگی و سایر جهات افزوده میشود.

یکی از علل این کمبود کارمند، تشریفات پیچیده استخدامی است که رعایت آن زمان زیادی را تلف میکند و بر مشکلات میافزاید. بدین جهت پیشنهاد میشود که از تشریفات غیر لازم کاسته شود تا در امر استخدام کارمندان اداری تسریع بعمل آید. ۵- با توجه به طبیعت کار و وظایف دشوار کارمندان اداری دادگستری که غالباً در معیت قاضی هستند و گاه وظایف شبه قضائی انجام میدهند که با وظیفه و مسؤلیت یک کارمند در هیچ دستگاه دیگر قابل قیاس نیست پیشنهاد میشود که کارمندان اداری دادگستری در مرحله دوم قانون استخدام کشور در گروه مناسب و متناسب با وظایف سنگین خود قرار داده شوند.

۶- استقلال مالی قوه قضائیه با توجه باصل تفکیک قوا در قانون اساسی و اعلام جناب آقای نخست وزیر باینکه «مهمترین اصل ما استقلال قضاوت است و باید دولت باین مسأله اعتقاد داشته باشد و اعتقاد دارد» امروز بیش از هر موقع قابل انجام بنظر میرسد. بهمین جهت پیشنهاد میشود که این استقلال صورت تحقق بخود گیرد و برای نخستین بار در تاریخ مشروطیت ما قوه قضائیه استقلال مالی یابد. ۷- پیشرفت کشور ما در دوران انقلاب بعدی سریع بوده که موجب اعجاب همه جهانیان گردیده است بخصوص این پیشرفتها در زمینههای اجتماعی و اقتصادی و صنعتی و فرهنگی بسیار درخشان میباشد.

دستگاه عدالت که خود عامل و مجری یکی از اصول انقلاب میباشد متأسفانه با عوامل و ابزار نامتناسب بسختی میتواند با مقتضیات زمان هم آهنگ و همراه باشد. برای اینکه دادگستری بتواند هم آهنگی بیشتر با تحولات سریع جامعه داشته باشد و با توجه به بستگی تام و تمام پیشرفتهای اقتصادی کشور به پیشرفت دادگستری پیشنهاد میشود که در برنامه پنجساله پنجم اعتبارات کافی برای تجهیز دادگستری و توسعه تشکیلات و تهیه وسائل و تکمیل کادر آن و بخصوص تهیه ساختمان برای کلیه واحدهای قضائی و خانههای سازمانی کافی در استانها و شهرستانها و بخشها

تأمین گردد.

۸- وجود شورای عالی قضائی بمنظور رفع تبعیض در نقل و انتقال و انتصاب قضائی دادگستری و تقویت روحی قضات - که اخیراً صورت تحقق گرفته - بسیار مفید بوده و مورد تأیید است پیشنهاد میشود که ضوابط دقیق و قابل اطمینانی برای شورای مذکور تدوین گردد تا انتصاب و ترفیع مقام و توقف در نقاط مختلف و پستهای قضائی تابع نظامات معینی باشد.

۹- چون ارزشیابی کار قضات و واحدهای قضائی از جهت اطلاع از پیشرفت کیفی و کمی کار دستگاه قضا ضرورت کامل دارد با توجه به اصل استقلال قوه قضائیه و طبع کار قضائی، کنفرانس پیشنهاد مینماید کمیته ارزشیابی مرکب از قضات مجرب و مقامات اجرایی دادگستری در وزارت دادگستری تشکیل و باین امر مهم مستمراً اقدام نماید.

۱۰- با توجه به توسعه روزافزون خانه‌های انصاف و شوراهای داوری که یکی از اصول انقلاب است و اثرات نیکویی که این پدیده انقلاب در گسترش عدالت داشته است ارشاد قانونی و نظارت مستمر و ایجاد تسهیلات لازمه برای حسن اجرای وظایف آنان ضرورت دارد برای اجرای این منظور تأسیس واحدی تحت نظر رئیس کل دادگستری در مرکز هراستان پیشنهاد میشود.

۱۱- بمنظور فراهم کردن موجبات رسیدگی سریع به دعاوی جنجالی و تعیین تکلیف این نوع پرونده‌ها در يك فاصله زمانی متناسب و متعادل کردن کاردادسراها بالاخص شعب بازپرسی تشکیل پلیس قضائی تحت نظارت وزارت دادگستری و با استفاده از ضوابط و مقررات سایر کشورهایی که تجربیاتی در این خصوص اندوخته‌اند و رعایت مقتضیات کشور توصیه میشود.

۱۲- سیاست عدم تمرکز و استانی کردن بودجه خوشبختانه مورد توجه دولت و دفتر مرکزی بودجه میباشد و محاسن این کار روشن است. بنا بر این پیشنهاد میشود که در اجرای این فکر و برنامه، تسریع لازم در دادگستری بعمل آید و بودجه و اعتبارات دادگستری‌های استان یکجا حواله شود تا بتوانند بموقع و بدون تأخیر و نیاز بمکاتبات و تلف شدن وقت طبق برنامه معین عمل نمایند.

۱۳- یکی از وظایف مهم رئیس دادگستری استان نظارت در امور دادگستریهای تابعه میباشد که در عمل بلحاظ مواجه بودن با مشکلات و وظایف اداری در مقر دادگاه استان این نظارت بدقت نمیتواند اجراء شود بهمین جهت و برای اینکه دادگستریهای استان در آینده آماده برای اجرای برنامه‌های استانی شدن بودجه هم باشند تشکیل يك اداره امور مالی و اداری و خدمات در مرکز هراستان با سازمان کافی و افراد مطلع و وارد ضروری بنظر میرسد.

این اداره بسیاری از وظایف اداری رئیس دادگستری را انجام میدهد و مقام مزبور فرصت خواهد داشت که به مسائل قضائی و سازمانی در سطح بالاتر بنحو مؤثر بپردازد.

۱۴- آخرین و جدیدترین نظریه سیاست جزائی بر مبنای تهذیب و تربیت مجرم قرار گرفته است و مجازاتها جنبه انتقامجویی خود را از دست داده‌اند. بعقیده علمای حقوق جزا، دادگستری پس از خانواده و مدرسه، مرحله سوم اصلاح جامعه بشمار میرود و بهمین جهت يك دادگستری مجهز از نظر علمی و وظیفه سنگین و دشواری برای اصلاح بزهکار بعهده دارد.

گرچه در برخی از زندانهای ما از روشهای جدید برای تهذیب بزهکاران استفاده میشود اما در سطح کشور با مقایسه با نیاز امروز مملکت ما وضع زندانها باید بررسی کامل بشود و مانند کشورهای پیشرفته، اداره زندانها در اختیار دادگستری باشد تا مستقیماً بتواند سیاست جزائی صحیح را اعمال نماید. همچنین تأسیس سریع محلهای معین برای نگاهداری مجرمین بعبادت که در قانون اقدامات تأمینی پیش‌بینی شده و ایجاد آن برای حفاظت جامعه ضرورت کامل دارد پیشنهاد میگردد.

۱۵- کنفرانس مصرأ معتقد است که کار دادگستری با فرهنگ و خانواده مستقیماً و دقیقاً ارتباط دارد و هرگاه این وظیفه تربیتی و تهذیبی با همکاری این سه ارگان جامعه صورت گیرد نتیجه درخشان بدست خواهد آمد.

دادگستری نتیجه کار خود را باموازین علمی و بررسیهای دقیق و متکی بر آمار و ارقام بجامعه عرضه میکند و آموزش و پرورش حاصل کار دادگستری را برای تجدیدنظر در برنامه خود مورد استفاده قرار میدهد و ضمناً به اولیای اطفال نیز هشدار داده میشود که در تربیت فرزندان خویش دقت بیشتری نموده و از انحرافات احتمالی آنان که در نتیجه بدآموزیها حاصل میشود - جلوگیری نمایند.

بنابراین پیشنهاد میشود که بین این سه ارگان تربیتی جامعه یعنی دادگستری و آموزش و پرورش و خانواده ارتباط و همکاری نزدیکتر از این حیث برقرار شود و با استفاده از وسایل ارتباط جمعی مانند رادیو و تلویزیون و مطبوعات - که سهمی بس مهم در آموزش صحیح و جلوگیری از بدآموزیها میتوانند داشته باشند - نتیجه مطلوب بدست آید.

۱۶- مسأله نگاهداری اطفال بزهکار در کانونهای اصلاح و تربیت یکی از مهمترین وظایف قانونی دادگستری است که با کمال تأسف بعلت نداشتن اعتبار و ساختمان جز در تهران تاکنون عملی نگردیده و اطفال بزهکار در شهرستانها بزندانهای عمومی فرستاده میشوند. مفسد و مضار این کار چه از نظر اخلاقی و چه از جهت تربیتی و تهذیب آشکار است. اطفالی که باین زندانها اعزام میشوند در محیط نامناسب قرار میگیرند و احتمالاً به بزهکاران حرفه‌ای تبدیل میگرددند. امروز زمانی نیست که ما بیبهاغه نداشتن اعتبار کافی، کار تهذیب و اصلاح نوجوانان را ندیده بگیریم و برعکس آنان را عملاً بسوی فساد و تباهی سوق دهیم. حتمیت و فوریت این کار باید برمسؤولین امور روشن گردد و طبق برنامه صحیح و منظم در تمام مراکز استان و شهرستانها کانونهای اصلاح و تربیت

بوجود آید.

۱۷- غالب زندانیان و بخصوص آنانکه بزندانیهای طویل‌المدت محکوم میشوند وقتی از زندان آزاد میگردند خود را در اجتماعی می‌یابند که نه تنها از آنان حمایتی نمیشود بلکه بلعاط محکومیت و گذراندن مدتی از عمر خود در زندان مورد سوءظن قرار گرفته و از بسیاری از مشاغل و امکانات برای ادا زندگی خود محروم میمانند. از جانب دیگر پس از بازگشت بخانواده آنها متلاشی می‌یابند.

طبعاً چنین زندانی رو بعصیان میگذارد و باز مرتکب جرم میگردد. این وضع با ایجاد يك سیستم مراقبت پس از زندان قابل ترمیم است. بنابراین بعقیده اعضای کنفرانس وقت آن رسیده است که يك سازمان مرکب از افراد دلسوز و بصیر برای مراقبت پس از آزادی زندانیان بمنظور هدایت و کمک بآنان به تهیه شغل و بهبود وضع مادی و روحی خود و خانواده آنها بوجود آید و پیشنهاد میشود.

۱۸- نظر باینکه روشهای معمول در کارهای اداری غالباً سبب کندی کار و مانع از انجام سریع آن میشود تجدیدنظر در این روشها لازم است. از جمله این روشها - که باید بکلی تغییر یابد - نحوه تشکیل پروندههای قضائی است که بر طبق موازین صحیح نمیباشد و بهمین جهت برای مطالعه آن قضات وقت زیادی باید صرف کنند تا اوراق مورد نظر را از لابلاي آن بدست آورند.

بنظر کنفرانس روشهای اداری، از جمله سیستم بایگانی باید مورد تجدید نظر کلی قرار گیرد و نظم و قواعد صحیح و جدید در تمام قسمتهای اداری دادگستری برقرار شود و استفاده از ماشینهای حساب و نقش تمبر و فتوکپی در همه قسمتها و از ماشینهای کامپیوتر در قسمتهایی که امکان داشته باشد معمول گردد.

۱۹- کنفرانس ضمن آگاهی از مزایای مالی و اقتصادی چک در معاملات و مبادلات روزانه مردم با توجه بوضعی که در نتیجه صدور چکهای بی محل پیش آمده و بر تعداد دعاوی چک در دادسراها و دادگاهها بمیزان فوق‌العاده افزوده شده است، پیشنهاد میکند که در قانون چک بنحوی تجدیدنظر شود که ضمن حفظ گردش آن اعتبار بیشتری یابد و هر کس نتواند بسهولت چک بیمحل صادر کند. ۲۰- با توجه به اینکه دادگستری مرجع رسیدگی به تظلمات عمومی میباشد، کنفرانس پیشنهاد مینماید آن قسمت از صلاحیتهای دادگستری که بموجب قوانین خاص برحسب ضرورت زمان بمراجع غیر قضائی داده شده، اینک که خوشبختانه نظام نوین در جامعه ما به کمال استقرار یافته است موجبات اعاده صلاحیتهای مزبور دادگستری فراهم شود.

۲۱- يك دادگستری مجهز نیاز به پزشکی قانونی آماده‌ای دارد تا در هر

موردی که احتیاج به اظهار نظر در امور پزشکی، دارویی، غذایی و یا تشخیص آثار ضرب و جرح و سن و مدت مرگ و علت آن و از این قبیل اظهار نظرهای علمی و دقیق باشد بآن مراجعه کند و جواب اطمینان بخش دریافت نماید.

اداره کل پزشکی قانونی در حال حاضر در مرکز تجهیزات کافی و آزمایشگاههای جدید و کادر متخصص برای مراجعات جنائی دارد ولی در مراکز استان چنین آزمایشگاههایی وجود ندارد و غالباً مقامات قضائی برای تشخیصهایی از این قبیل از شهرستانها به اداره کل پزشکی قانونی در مرکز مراجعه میکنند که هم سبب تضییع وقت میگردد و هم بعلت طول زمان گاه تشخیص دقیق ممکن نمیگردد. بنابراین بنظر کنفرانس تکمیل کادر پزشکی قانونی و تجهیز وسایل این اداره مهم در مراکز استان بصورت يك آزمایشگاه جنائی ضرورت دارد که از اعتبارات عمرانی سازمان برنامه و یا هر محل دیگری که مقتضی باشد برای این مقصود استفاده شود.

۲۲- تجدیدنظر در سازمان دادرسی انتظامی قضات ولدی الاقتضا محول کردن وظایف این سازمان به دادرسی دیوانعالی کشور بموجب قانون پیشنهاد و توصیه میگردد.

۲۳- کنفرانس در بررسی مسائل مربوط به قوانین آئین دادرسی باین نکته مهم توجه پیدا کرد که برخی از مقررات قانون مزبور اختیار قاضی را بمیزان غیر منطقی محدود نموده و همین امر و رعایت تشریفات زائد سبب طولانی شدن دادرسیها میگردد بدین جهت پیشنهاد مینماید که قوانین آئین دادرسی از این حیث مورد تجدیدنظر قرار گیرد و مقررات مزبور در جهت تسامین سرعت رسیدگی اصلاح گردد.

۲۴- نظر باینکه در پاره ای از قوانین دخالت وکیل دادگستری بعنوان «تسخیری» در محاکمات جزائی پیشبینی شده و مرتباً به تعداد این قبیل وکالتها افزوده میگردد و در نتیجه تکلیف سنگینتری بعهده وکلای دادگستری گذاشته میشود، کنفرانس پیشنهاد مینماید که اولاً عبارت «وکالت تسخیری» به عنوان مناسبتری تغییر یابد و ثانیاً مقررات مربوط به وکالت تسخیری در جهت تأمین حقوق وکلای دادگستری مورد تجدیدنظر قرار گیرد.

۲۵- در دادرسیها موارد زیادی پیش میآید که اشخاص بعنوان متهم تحت تعقیب قرار میگیرند و قاضی تحقیق بلحاظ عدم احراز هویت و محل اقامت و اینکه در مراحل بعدی دسترسی به وی با اشکال مواجه نشود ناچار است مطالبه تأمینی از نوع کفیل یا وثیقه نماید و همین امر باعث میشود که متهم تا تدارک وثیقه یا کفیل در زندان بماند که این امر علاوه بر سلب آزادی منافی حیثیت اشخاص نیز میباشد.

اضافه بر این مشکل، در کلیه موارد مربوط به ابلاغ اوراق قضائی همروزه دادگاهها و دادرسیها با تغییر محل اقامت اشخاص مواجه میشوند که در نتیجه

اوقات رسیدگی تجدید میشود و بنظر کنفرانس تنها چاره رفع این مشکلات داشتن کارت شناسائی است که در برخی از کشورهای دیگر نیز معمول میباشد. داشتن چنین کارتی نه تنها در تسریع جریان امور قضائی در دادگستری تأثیر بسزایی دارد بلکه در بسیاری از موارد دیگر مفید برای صاحب آن بوده و در روابط بین افراد و مؤسسات دولتی و بانکی مرتباً بکار خواهد آمد.

بنابراین بنظر کنفرانس داشتن کارت شناسائی برای همه افراد ضروری است و پیشنهاد میشود.

در خاتمه با اطمینانی که اعضای کنفرانس به علاقمندی و حسن نیت جناب آقای صادق احمدی وزیر دادگستری دارند امیدوار است یکایک پیشنهادهای قطعنامه و توصیه‌های ضمیمه آن مورد توجه دقیق قرار گرفته و ترتیبی برای عملی شدن آنها داده شود تا انشاءالله با تحول عمیقی که در شئون مختلف دادگستری پیدا خواهد شد این سازمان بتواند وظایف خطیر خود را در اجرای منویات مقدس شاهنشاه آریامهر و گسترش عدالت بنحو اکمل و اتم بانجام رساند.

اسامی رؤسا اعضای کمیته‌های کنفرانس عالی قضائی ۱۳۵۱

رئیس و اعضای کمیته بررسی مسائل مربوط با امور دادرسی

- ۱- آقای محمد شاهرودی (ریاست کمیته) دادیار دیوانعالی کشور
- ۲- حسینقلی کیان دادستان انتظامی قضات
- ۳- ناصر مجیدی دادستان دیوان کیفر
- ۴- ابوالفتح یاسری دادستان استان مرکز
- ۵- عباس پیشوائی دادستان شهرستان تهران
- ۶- جلال طاهری رئیس کل دادگستری استان فارس
- ۷- محمد رحیمیان رئیس کل دادگستری استان سیستان و بلوچستان
- ۸- نقی ایزدی معاون اداره کل بازرسی
- ۹- هوشنگ هادیان معاون اول دادرسی تهران

رئیس و اعضای کمیته بررسی مسائل مربوط به دادگاههای جزائی

- ۱- آقای احمد فلاح رستگار (ریاست کمیته) رئیس شعبه ۱۲ دیوانعالی کشور
- ۲- شمس‌الدین عالمی مستشار دیوانعالی کشور
- ۳- محمدعلی کتابی دادیار دیوانعالی کشور
- ۴- یحیی رئیس سمیعی مدیر کل قضائی
- ۵- قوام‌الدین آل‌آقا رئیس کل دادگستری استان اصفهان
- ۶- محمود همدانی رئیس کل دادگستری استان کرمانشاهان
- ۷- علی عالمی رئیس شعبه ۲ دادگاه دیوانکیفر
- ۸- ابوالفتح وزیری رئیس شعبه ۳ دادگاه جنائی استان مرکز
- ۹- احمد هاشمی مستشار دادگاههای استان مرکز

رئیس و اعضای کمیته بررسی مسائل مربوط به دادگاههای حقوقی

۱- آقای ناصر دولت آبادی (ریاست کمیته) رئیس شعبه ۹ دیوانعالی کشور	
۲- عبدالعزیز قطب	رئیس کل دادگاههای استان مرکز
۳- فتح الله یآوری	مستشار دیوانعالی کشور
۴- کورس گویا	عضو معاون دیوانعالی کشور
۵- حسین مرتضوی	رئیس کل دادگاههای شهرستان تهران
۶- عمادالدین فریدی	رئیس کل دادگستری استان خراسان
۷- یدالله قانع	رئیس کل دادگستری استان گیلان
۸- کریم شایسته	رئیس شعبه ۱۰ دادگاه استان مرکز
۹- حسین ناظری	رئیس شعبه ۱۱ دادگاه استان مرکز
۱۰- محمدباقر وحیدصفا	رئیس کل دادگاههای بخش تهران

رئیس و اعضای کمیته بررسی مسائل مربوط به وابستگان سازمانهای قضائی و عوامل اجرایی

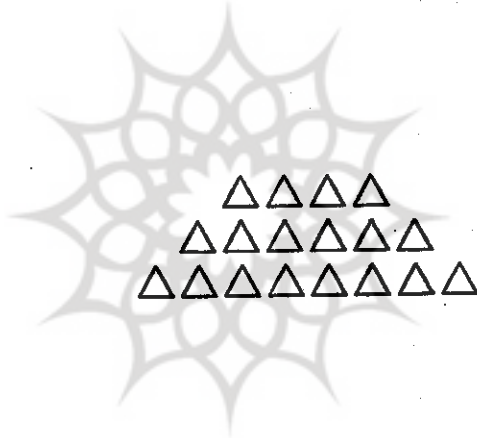
۱- آقای وجیه الله فاضل سرچوئی (ریاست کمیته) رئیس شعبه ۸ دیوانعالی کشور	
۲- دکتر سیدمحمد طباطبائی	مدیر کل پزشکی قانونی
۳- حسین شمسوارانی	مدیر کل تصفیه امور ورشکستگی
۴- رحمان فریور محسنی	رئیس کل دادگستری استان کرمان
۵- اسفندیار غفاری	رئیس کل دادگستری استان کردستان
۶- عباس فتوحی	مدیرعامل روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی
۷- عبدالعلی ذوالمجدین	رئیس اداره ابلاغ
۸- سیدحسن غفوری	رئیس اداره خدمات
۹- عباس رفیع جاهد	قائم مقام رئیس کل دادگاههای شهرستان تهران
۱۰- جلال معیری	معاون اداره فنی

رئیس و اعضای کمیته مسائل مربوط به امور اداری و مالی

۱- آقای مسعود هدایت (ریاست کمیته) مستشار دیوانعالی کشور	
۲- جعفر رئیسیان	مستشار دیوانعالی کشور
۳- غلامحسین وفایی	دادیار دیوانعالی کشور
۴- حمید اردلان	مدیر کل امور اداری
۵- منوچهر فرید	مدیر کل خانه های انصاف و شوراها داوری
۶- مصطفی پایدار	مدیر کل بازرسی
۷- محمود مشار	مدیر کل امور مالی وزارت دادگستری
۸- اسماعیل مرتضوی	رئیس کل دادگستری آذربایجان شرقی
۹- ایوب سیفی	رئیس کل دادگستری آذربایجان غربی
۱۰- باقر باباشاهی آشتیانی	رئیس اداره دفتر دیوانعالی کشور

رئیس و اعضای کمیته بررسی مسائل مربوط به امور آموزشی

- ۱- حسین نجفی (ریاست کمیته) مستشار دیوانعالی کشور
- ۲- کاظم بنان مستشار دیوانعالی کشور
- ۳- هادی جلوه دادیار دیوانعالی کشور
- ۴- مجتبی مدرس رئیس کل دادگستری استان خوزستان
- ۵- عطاءالله آصف مدیر کل آموزش
- ۶- اسماعیل ترکمان رئیس کل دادگستری استان مازندران
- ۷- مرتضی محسنی رئیس اداره حقوقی
- ۸- محمود هاشمی نژاد رئیس شعبه ۲ دادگاه دیوانکیفر
- ۹- مصطفی رحیمی کارمند قضائی اداره حقوقی
- ۱۰- فرج الله پورسرتیب مستشار دادگاههای استان مرکز

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی